

EL LLENGUATGE

Esperar

El Diccionari Fabra no admet el verb *esperar* sinó com un verb transitiu. Deixem ara de banda el fet que un dels exemples que indica d'aquest verb, *Ell no espera sinó en mi*, correspon a un ús clarament no transitiu, cosa que ja és clarament indicada a la Gran Enciclopèdia Catalana, que reprèn aquest exemple. Però el que no sembla prou clar és que significat «diferir de fer alguna cosa, fins a l'arribada d'algú o d'alguna cosa», que és un dels significats que hom atribueix a aquest verb, *esperar* sigui, tal com coincideixen a indicar el Fabra i la Gran Enciclopèdia, un verb transitiu.

Efectivament:

il·lustrant el significat del verb *esperar* que acabem d'exposar, el Diccionari Fabra dona els exemples següents: *No les cullis encara, aquestes prunes: espera que siguin més madures. No sortim, encara: esperem que pari de ploure.* I la Gran Enciclopèdia aquests dos: *No ho facis tot sol: espera que arribin els altres. No et mengis l'escudella encara: espera que es refredi.* Ara bé: si en tots aquests quatre exemples el complement del verb *esperar* ens apareix com un complement directe és perquè, essent representat, en tots ells, per una oració subordinada introduïda per la conjunció *que*, aquesta conjunció ha emmenat, tal com és preceptiu, l'abdicació de la possible preposició *a* regida pel verb. Caldria veure, per tant, amb d'altres exemples en què el complement fos representat per un grup nominal o per un infinitiu, si el verb exigia o no la pre-

posició. No hi ha dubte que l'ús general distingeix entre *Espero veure-la* i *Espero a veure-la*: la primera oració indica el desig que una cosa s'acomplirà i la segona l'ajornament d'una cosa fins que no se'n produeixi una altra. Anàlogament, *Esperen l'hora del capvespre* (amb il·lusió) i *Esperen a l'hora del capvespre* (en què prendran una decisió). Notem que els complements de les primeres oracions de cada sèrie es poden pronominalitzar normalment i que els altres més aviat semblen rebutjar la pronominalització, segurament perquè s'han d'analitzar com uns adverbials de temps. D'altra banda, en lloc de la preposició *a* admeten també *fins a*: *Esperen fins a l'hora del capvespre*. Convindria examinar, doncs, si la llengua literària recorre en general a l'ús de la preposició, com en aquest exemple de Marià Manent, *Viu ara si em vols creure, no esperis a demà* (traducció del sonet de Ronsard), que citem, però, de memòria.

Albert Jané